

Co funcziuna il servetsch social?

La regenza respunda ad ina dumonda parlamentara da Tina Gartmann-Albin (ps Cuir)

DA MARTIN CABALZAR

■ La deputada socialdemocratica Tina Gartmann-Albin constatescha ch'i dettia grondas differenzas regionalas pertutgant l'activitad dals uffizis socials en las regiuns. Entant ch'intginas regiuns porschian en blers cas er anc cussegliaziuns, pari che autras regiuns n'hagien strusch temp da far quai. Tenor la deputada Tina Gartmann mussa il rapport social dal chantn da Lucerna che mo mintga tschintgavla persuna che avess il dretg da survegnir agid social fa er adiever da quest agid. Bleras persunas na veglian betg perder lur independenza finanziaria u sa sentian stigmatizadas e sa turpegian da vegnir identifigadas sco persunas che retiran agid social.

Agir a moda preventiva

Dentant era la complexitad da las reglaziuns, las infurmaziuns manglusas, las furmalitads che chaschunan blera lavur, las circumstanzas personalas sco difficultads da leger e scriver u la tenuta envers las autoritads possian esser motivs da betg dumandar agid, manaja Tina Gartmann. Auters motivs sajan l'intschertezza e la tema da far debits. Savens sa mussia ch'ina cussegliaziun bastia per stabilisar la situaziun finanziaria e ch'i na stoppia allura gnanc pli vegnir pajà daners da l'agid social.

«Tut tenor las circumstanzas poi schizunt esser pli char per il maun public sche las persunas pertutgadas s'annunzian pir bler pli tard che quai ch'ellas pudessan», constatescha Tina Gartmann. Era per la cussegliaziun da debits saja plinavant bler pli facil sch'i na dettia anc betg tants quintes avers. Per evitar che la situaziun daventia mendra saja perquai raschunavel sche la cussegliaziun possia cumenzar a gidar gia baud.

Posts da cussegliaziun professionals

Cun ils servetschs socials regionalis existents ha il Grischun en tut las regiuns posts da cussegliaziun professionals per persunas en situaziuns famigliaras, personalas, socialas e materialas difficilas. Cun agid d'incaricadas da prestaziun e da contribuziuns finanzialas sustegna e promova el er purschidas da cussegliaziun da purtaders privats sco la Caritas, la

Deputada Tina Gartmann-Albin (ps Cuir) è s'infurmada davart il funcziunar dals servetschs socials regionalis.

FOTO O. ITEM

Crusch cotschna Grischun, la Pro Infirmis, la Pro Senectute ed Adebar.

L'onn 2012 èn vegnidas cussegliaziuns totalmain circa 4400 persunas (dossiers) en tut ils servetschs socials dal chantun. 1325 da quests cas (resp 2200 persunas) han duvrà in sustegn finanziel en il rom da l'agid social material. Tenor la regenza mussan questas cifras ch'i vegn fatg bler en la cussegliaziun sociala per evitar ina dependenza economica da l'agid social.

Tge cumpiglia la cussegliaziun

La cussegliaziun dals servetschs socials cumpiglia principalmain ils suandants secturs da cussegliaziun: uffants, famiglias e giuvenils, preventiv e debits, integraziun professiunala e tschertga da lavur, segirar il spazi d'abitar, sclerir ils dretgs d'assicuranza sociala e dumondas da dependenza. L'agid social vegn chapì sco prestaziun complementara cun las segiradas e sto vegnir coordinà cun talas.

Sco la regenza conceda bastia la cussegliaziun savens per stabilisar la situaziun finanziaria difficila en blers cas. La dependenza da l'agid social saja dentant er adina dependenta da l'access da las persunas pertutgadas al martgà da lavur, ad entradas cuntanschiblas ed al spazi d'abitar per in pretsch raschunavel.

Differenzas regionalas

Tenor l'infurmaziun da la regenza è la quota d'agid social la pli auta en il di-

strict Plessur cun 2,4%, suandà dals districts dal Rain posteriur, da Landquart e dal Plaun cun 1,3 resp. 1,2%. Tavau ha ina quota da 0,8% ed ils districts da l'Alvra, dal Bernina, da l'En, da Malögia, da la Moesa e da la Surselva èn registrads cun ina quota tranter 0,6 e 0,4 pertschient.

En il Grischun na dettia quai dentant naginas cifras equivalentas sco per ex. en il chantun da Lucerna menziunà da Tina Gartmann. Uschia na saja ina cumparegliaziun betg pussaivla.

La regenza punctuescha che tut las clientas ed ils clients che sa drizzian als servetschs socials regionalis survegnian ina cussegliaziun adequata. Ils servetschs socials rendian accessibels en quest connex mesiras per l'integraziun sociala e professiunala sco er agid psicosocial e finanziel. En il sector material tutgan latiers contribuziuns da maternitad, prestaziuns da las assicuranzas socialas sco era contribuziuns unicas e d'utilitad publica per superar situaziuns difficilas. Medemmain sustegnan els lur clientas e lur clients a sanar lur debits, a far lur budgets ed ad administrar lur finanzas. Il chantun sustegna e promova plinavant purschidas da cussegliaziun da plirs purtaders privats.

En il Grischun na drovian rodond dus terzs da las persunas che sa laschan cusegliar naginas pretaziuns d'agid social, constatescha la regenza concludend.